

Vplivanje časa sejatve na pridelke.

Profesor Dr. Wollny v Monakovem je več let opazoval, kako čas sejatve upliva na pridelke. Na podlagi tako pridobljenih izkušenj objavil je sledeča načela:

1. Spomladi moremo sejati tem bolj rano, čem hitreje se zemlja posuši in čem manje ima takšnih lastnostij, da njej slane škodujejo.

2. Rana sejatev jeseni daje največ poroštva za mogoče veliko in lepih pridelkov v prihodnjem leti ter za srečno prezimovanje.

3. Kder je zemlja takšna, da se hitro osuši, bodi ker malo dežuje, bodi ker vode ne drži in prst toploto hitro in dosta vsprejema, treba je iti sejati, dokler je še zimske vlage kaj, katero kaže vrlo izkoristiti. To velja posebno zastran rastlin, katerih seme ne pride globoko v zemljo.

4. Kder pa voda zastaja, je nujna potreba, še le tedaj sejati, kedar mokrota in vlaga zvečinoma izgine; kajti le tedaj mora zrak prodirati in zemljo rodovitno delati in zabraniti mazanje.

5. Sejati na določenem mestu se ne sme vselej ob istem času, ampak se ima tukaj s časom menjavati. kakor leta kažejo, ki so različna.

Ako na predstoječa načela ozir jemljemo, razvidimo kako napačno da je posameznim sadežem, žitom določevati trdnih obrokov za sejatev. Kajti vse to se določuje po razmerah podnebja, vremena, zemlje in tega, kar zahtevajo za svojo rast. Najboljši čas sejetvi je, kedar je vse pripravljeno za krepko poganjanje in razvitek rastlin ter da morejo hitro premagati vse ovire in precej se učvrstijo v svojih pod- in nadzemeljskih organih, a ob enem bogato zalogo dobijo redivnih snovi.

Po navedenem moremo presoditi staro kmetovalsko pravilo: rajše sejati prerano, nego prepozno. Vendar besedi „prerano“ ali „prepozno“ ste različne vrednosti in pomena, ki utegne v slehernem slučaju drugačen biti. Kar je tukaj prerano, utegne drugod prepozno biti. Sploh pa tiči v navedenem pregovoru mnogo resnice, zlasti načelo, da z ozirom na prirodo podnebja in vremenske razmere kaže iti prerano, nego prepozno sejati. Kajti le tedaj prospevajo rastline najbolje. Sicer je tudi res, da časih pozno sejani sadeži izvrstno storijo. Vendar to so izjeme, na katere ni gledati. Kmetijskim pridelkom pada cena. Temveč mora se skrbeti, kako bode kmet mogoče veliko prideloval. Tega se pa ima največ nadejati, kedar o pravem času sejati gre.

Kako ravnati z zrnjem med in po mlatitvi.

Vrednost zrnja kupci ošlatavajo; žilavo in vlažno cenijo precej manje, nego suho. Dostikrat plohe zrnje zmočijo mej žetvijo. Tako pouzročeno škodo morejo gospodarji za 5—10 procentov zmanjšati, če znajo mej in po mlatitvi prav ravnati. Nek izvrsten gospodar svetuje iz svoje bogate izkušnje po naslednjem postopati: Če le mogoče, naj se mlati ob suhem vremeni;

čez noč naj ne ostane zrnje na gumni, še manje v žakljih na tleh: marveč proti se naj spravlja zmlačeno na prezračni pod. Bodi zrnje od suhega ali mokrega žita, vsakako je ne smemo razgrnoti po podih iz ilovice ali gipsa ali nad hlevi. Ob hladnih in suhih dnevih nikakor pa ne ob deževnih, treba zrnje premetati z lopato tako, da mogoče dolgo skoz zrak leti kakor med vejatvijo. Tako premetavanje naj se vrši mogoče pogosto, zlasti sprva, in zrnje se bode mnogo popravilo. Pozneje zadostuje, če do februarja vsaki četrti teden, do marcija in do cveta vsaki osmi dan in zatem zopet vsaki četrti teden zrnje premečemo. V slehernem kupu zrnja nahaja se nekoliko zraka, katerega kakšnost vpliva na zrna. Napačno je torej, kakor navadno delajo, če ob deževnem vremenu zrnje premetavajo, kajti na ta način spravljajo vlažen zrak med zrna, kar vnetje in trohnenje pospešuje. Drugače je, če obračamo zrnje ob sušnem, solnčnem dnevi. Sedaj prodira zrak mej zrna, kateri na nja dobro vpliva. Marljivo zrnje obračati in premešavati kaže zlasti, kedar je leto sploh vlažno. Po leti storimo najbolje, ako zrnje prav rano premečemo, dan pa mora jasen, solnčen biti. Vsak kmetovalec naj pomni ove nasvete ter marljivo in o pravem času zrnje premetava.

Razne reči.

— Priprosta past za mravlje v hišah je krožnik, s prasičjo mastjo tanko namazan. Mast mravlje privabi, a te se ga primejo. Kader je krožnik poln, obrišeš s cunjo mravlje ž njega, past pa na novo nastaviš.

— Da glavnata salata ne pojde v seme, izrovati jo treba s korenino ter prenesti na pesek v klet. Sicer je pa vzrasle salate štor tudi dobra zelenjad, dokler je še mlad in mehak. Taki štori se olupijo, zrežejo na kratke kose, potem na vodi z nekoliko soli kuhajo ter naposled pripravijo kakor špargeljni.

— Kako je meso starih krav zboljšati. Dobre krave držijo gospodarji pri hiši, kolikor časa je le moči. Znano je pa, da je meso od kake 12 ali več let stare krave zelo slabo, ker je trdo in pusto. To napako je mogoče popraviti. Daj kravi 24 ur, predno jo zakolješ, en liter dobrega jesiha, in dobila bode meso, ki se v 2 do 2½ urah popolnoma skuha in ki ga ni ločiti od mesa kakega triletnega goveda.

Gospodarske novice.

* Čebelni semenj, ki je bil 10. pret. m. na Igu, obnesel se ni posebno glede kupčije. Pripeljali so vsega vkupe od Lašč, Krvave peči, in iz Studenca nad 1000 panjev. Kupčija ni bila živahna, ker ni bilo kupcev. Popoldne kupil je g. Oroslav Dolenec iz Ljubljane do 5. ure kakih 220 panjev po 1 gld. do 1 gld. 5 kr., kakor so jih sploh ponujali. Najvišja cena za panj bila je 1 gld. 25 kr. Samo iz Ribnice bilo je 28 panjev, ki